

FAQ Speciaal onderwijs:

- **Bevoegdheden SO**

Wie zijn er allemaal bevoegd om het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs te verzorgen?

Hiervoor kun je het pdf downloaden: bevoegdheden basisonderwijs in kaart.

Kort gezegd, zijn de volgende docenten bevoegd:

-Afgestudeerden van de ALO

-Afgestudeerden van de PABO voor 1 september 2001

-Afgestudeerden van de PABO na 1 september 2001 aangevuld met de leergang vakspecialist bewegingsonderwijs.

-Akte J

Tot 1989 was het mogelijk de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in de lichamelijke oefening te halen. Deze gaf, na succesvolle afronding, recht op onderwijsbevoegdheid. Het certificaat van deze nascholing wordt akte J genoemd.

Uit het bovenstaande tekst blijkt wie bevoegd is in het primair onderwijs en wie niet. Indien je bevoegd bent voor het geven van lessen bewegingsonderwijs ben je bevoegd voor alle onderdelen en wordt geen onderscheid gemaakt bij de inhoud van de lessen. Dus een bevoegd iemand mag lessen met spellessen geven, maar ook lessen met toestellen, met trampoline of buiten sporten.

De Wet Beroepen in het Onderwijs (BIO) is per augustus 2006 in werking getreden. De kern van de Wet BIO is 'goede leraren voor goed onderwijs'. Naast bevoegdheid gaat het om het nemen van verantwoordelijkheid om de bekwaamheid voor bewegingsonderwijs op peil te houden. Leerkrachten werken aan hun kwaliteit en scholen stimuleren en bieden hen hiervoor mogelijkheden.

- **Uren LO in het speciaal onderwijs**

Geldt er in het speciaal onderwijs een minimum aantal uren bewegingsonderwijs?

Voor het speciaal onderwijs geldt hetzelfde als voor het reguliere basisonderwijs.

Op 7-10-2014 heeft de Tweede Kamer drie moties aangenomen die vragen om een verscherpt inspectietoezicht op minimaal 2 uur bewegingsonderwijs in het PO, gegeven door 'vakleraren' (vakspecialisten vanuit de leergang van de PABO, PABO docenten afgestudeerd voor 1 september 2001 en docenten LO). Een vierde motie over een mogelijke wetswijziging bij uitblijven van voldoende resultaten, is aangehouden. Een vijfde motie die om duidelijkheid vroeg over een eerder door de staatssecretaris aangekondigde bekostigingssanctie als de scholen zich niet aan de afspraken zouden houden, werd verworpen. De KVLO vindt dat de Kamer hiermee een duidelijk en helder signaal heeft afgegeven en gaat er vanuit dat er voor de 400.000 kinderen die nu nog maar 1 uur gymles krijgen er binnenkort minimaal twee gymlessen op het rooster staan die gegeven worden door bevoegde en vakbekwame (vak)leerkrachten. De KVLO zal daar waar mogelijk scholen helpen en steunen dit zo spoedig mogelijk te realiseren, zodat *alle kinderen goed leren bewegen, voor nu en voor later!*

Aanvullend:

De inspectie gebruikt als indicator dat leerlingen van groep 1 en 2 dagelijks, leerlingen van groep 3 tot en met 8 uit het basisonderwijs tenminste twee keer per week drie kwartier en leerlingen uit het speciaal basisonderwijs drie keer drie kwartier les in de lichamelijke opvoeding krijgen. De tijd die,

indien van toepassing, besteed wordt aan zwemonderwijs dient daarbij niet in mindering te worden gebracht te worden op de lestijd voor lichamelijke opvoeding.

Dezelfde richtlijn vinden we terug in artikel 38 van de Vereniging Nederlandse Gemeenten modelverordening op huisvesting in de vergoeding voor het gebruik van de gymzaal. De vergoeding voor de 6 tot en met 12-jarigen is voor het basisonderwijs 1.5 uur en voor het speciaal basisonderwijs 2.25 uur klokuur per week. Als een school voor speciaal basisonderwijs niet beschikt over een speellokaal bedraagt de vergoeding voor het gebruik van de gymzaal 3.75 klokuur, wat overeenkomt met vijf lessen van 45 minuten. Basisscholen met vier groepen 1 en 2 hebben één speellokaal. Vanaf de veertiende groep of bij een stabiele vijfde groep jongste kinderen kan een tweede speellokaal aangevraagd worden, mits er geen gebruik kan worden gemaakt van een gymnastieklokaal of een ander speellokaal hemelsbreed binnen 300 meter van de school. Bovenstaande uit de modelverordening geeft aan wat gangbaar is en als realistisch wordt geacht. Normen zijn echter nooit bindend maar er moeten wel zeer zwaar wegende argumenten zijn als wordt afgeweken van de norm. Als van de normen wordt afgeweken kan de vraag worden gesteld op basis waarvan dit gebeurt. In de Tweede Kamer is nu wel een verscherpt inspectietoezicht toegezegd wat zal betekenen dat op deze norm wordt toegezien.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat de kerndoelen worden gerealiseerd; dit kan worden verantwoord door een vakwerkplan voor bewegingsonderwijs waaruit blijkt hoeveel tijd moet worden geïnvesteerd in het halen van deze doelen. Vanuit de inhoud van het vak, het vakwerkplan als verantwoording voor de lessen- en jaarplanning, kan worden gesproken over benodigde lestijd. Het lijkt in de huidige samenleving (waarbij juist meer aandacht is voor bewegen, sport, een gezonde en actieve leefstijl, overgewicht, actieve tussen- en naschoolse opvang) een onlogische stap om de uren van het vak bewegingsonderwijs te verminderen.

- **Veiligheid**

Hoe kun je als docent en als school het beste omgaan met gedragsproblematiek?

(Uit artikel omgaan met gedragsproblemen van Kathleen Torrance, onderwijsraad)

De preventie en aanpak van gedragsproblemen staat en valt (blijkens onderzoek) met een positieve, actieve grondhouding, effectieve instructie en effectief klassenmanagement. Daarnaast moet de leraar kunnen omgaan met verschillen en een positieve relatie met de leerlingen tot stand weten te brengen. Verder zouden leraren goed moeten kunnen observeren en in staat zijn tot reflecteren op de oorzaken voor de gedragsproblemen. Ook zijn leerlingen erbij gebaat als leraren planmatig werken aan gedragsverandering. Bewezen effectieve aanpakken kenmerken zich door het opstellen en bekrachtigen van gedragsdoelen in de klas, het belonen van positief gedrag, het aanleren van sociale vaardigheden en het stellen van duidelijke grenzen aan ongewenst gedrag. Deze zaken zijn voor alle leerlingen van belang, maar voor leerlingen met gedragsproblemen onontbeerlijk. Een leraar met de juiste, positieve instelling en een breed handelingsrepertoire kan het niet alleen. Hij of zij kan pas optimaal functioneren binnen een sterke school. Een schoolbrede en gelaagde aanpak blijkt het meest effectief bij het bestrijden van moeilijk gedrag. Schoolbreed betekent, dat de aanpak wordt gehanteerd door iedereen (leraren, schoolleiding, medeleerlingen, ouders, interne en externe begeleiders en behandelaars) en in de hele school (zowel in de klas als op de niveaus van organisatie, structuur, team, enzovoorts). Het betreft ook klasoverstijgende voorzieningen waarop de leraar kan terugvallen als hij of zij meer nodig heeft dan het eigen handelingsrepertoire.

Voor meer informatie kunnen leden bij de downloads het volledige artikel terugvinden.

- **Omgaan met gedrag(sproblematiek)**

Welke bijscholingen worden verzorgd op het vakgebied weerbaarheidstrainingen?

Wat betreft bijscholingen kun je de volgende instanties benaderen:

Uiteraard verzorgen de ALO's ook bijscholingen in zelfverdediging die je als docent kunt volgen, zoals bijvoorbeeld bij ALO Amsterdam:

<http://www.hva.nl/kenniscentrum-dbsv/nieuws/2013/09/02/zelfverdediging-en-weerbaarheid/>

Of de rots- en water trainingen:

<http://www.weerbaarheid.nu/docenten/ovscholingen>

Of bij de KNKF in het kader van 'tijd voor vechtsport'

<http://www.tijdvoorvechtsport.nl/home>

- **Passend onderwijs**

Met de invoering van passend onderwijs krijgen scholen een zorgplicht. Dat betekent dat ze de verantwoordelijkheid krijgen om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze, en school heeft de taak om het kind een passende onderwijsplek te bieden. Op de eigen school of, als de leerling daar beter op zijn plaats is, op een andere school in het reguliere onderwijs of het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Passend onderwijs, wat houdt dit nu in?

Voor meer informatie kun je terecht op de themapagina passend onderwijs ([klik hier-link plaatsen](#))